

EU-Kommissionen kendt skyldig i misligholdelse af frihandelsaftale mellem EU og Vietnam

tet til ansvar for få dem til at sikre at aftalen overholder EU's menneskeret- tighedsforpligtelser.

"Ombudsmandens afgørelse er et konkret skridt i den rigtige retning til at sikre at EU overholder menneskeret- tighederne i forbindelse med unionens handels- og investeringspolitik. Dette skridt skal tages til efterretning og støtte af EU-parlamentarikerne," udtaler FIDH's formand, Karim Lahidi.

Dommen godkør, at undersøgelser af, hvordan menneskeretlighederne påvirkes, skal foretages, før aftalen indgås, for at kunne have indflydelse på forhandlingerne og for at sikre, at en række minimumskrav overholdes. I det sidstnævnte udsagn refererer ombudsmanden specifikt til retningslinjerne for analyse af menneskeret- tighedspåvirkninger i forbindelse med handelsrelaterede initiativer, indført i juli 2015. Ombudsmanden holder fast i, at EU må og skal søge at forhindre negative indvirkninger fra handels- og investeringsaftaler ved om nødvendigt at modificere visse bestemmelser og ved afhjælpende indsatser, for at undgå indlås.

Det er væsentligt at bemærke, at ombudsmanden utvivlsomt adviserer EU-Kommissionens arguenter om, at en henvisning til en menneskeretlighedsklagsul i frihandelsaftalen og brug af andre traditionelle redskaber som dialog og udvklings samarbejde skulle være tilstrækkeligt til at sikre overhol- delse af EU's menneskeretlighedsfor- pligtelser. Ombudsmanden understre- ger, at han "ikke tror på, at det er tilstræk- keligt for EU's lovmæssige forpligtelser i forhold til menneskeretlighederne. EU bør indføre nogle klare, lov- mæssige forpligtelser over for investorer og andre involverede parter til at overholde internationale men- neskeretligheder. Dette er ikke i tråd med EU's lovmæssige forpligtelser i forhold til menneskeretlighederne. EU bør råde bud på de manglende krav til overholdelse af menneskeretlighederne og bør indføre overvågning og en klar- gennulighed for de befeksninger, hvis menneskeretligheder kan påvirkes af investerings- og handelsaftaler.

All inens handtudskaet deblatere i EU-Parlamentet, stifer antallet af overtrædelser af menneskeretligheder alamerende i Vietnam. I 2015 og un- der FTA-forhandlingen faldt antallet af regeringens anklager mod menne- skeretlighedsaktivister steget. Sne- servis af bloggere, lögformningsfolk, ret- tighedsaktivister, religiøse tilhænger, medlemmer af etniske grupper og men- neskeretlighedsforkæmpere er stadig i fængsel. Ytrings-, foretnings- og forsam- lingsfriheden er alvorligt begrænset, og Vietnam indfører til stadighed nye love for at begrænse disse rettigheder yderligere, herunder nye love om tro og religion, adgang til information og om foreninger og demonstrationer. Straffeloven, der blev revideret i 2015, forlænger straffene for menneskeret- lighedsforkæmpere og bevarer nogle vagt- formulerede forholdsregler i forhold til den nationale sikkerhed, der groft over- træder Vietnams internationale aftaler.

Der findes ingen uafhængig presse i Vietnam og ingen selvstændige lögfor- emninger og uafhængige civile organisa- tioner undertrykkes kraftigt.

Årgensen fra den europæiske ombudsmand er skokættende, idet den gor menneskeretligheder til et lovsmæssigt kernetilgænde i alle FTA-forhandlinger (FTA = Free Trade Agreement, red.) Afgørelsen er betyd- ningsfuld for alle i Filippinerne og i det øvrige Sydøstasien, er er involveret i handelsaftaler, idet frihandelsaftalen mellem EU og Vietnam foreslges brugt som fortlæde i forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og Filippi- nerne. Afgørelsen styrker vores krav til blåde EU og den filippinske regering om at indføre lüste regler for undersøgelse af sociale påvirkninger og betydning for menneskeretligheder forud for for- handlingerne."

Joseph Punziganan, Focus on the Global South

(Paris, Brvvelles) Den europæiske ombudsmand Emily O'Reilly konklu- derede den 26. februar 2016, at Kom- missionens afvisning af at undersøge frihandelsaftalens betydning for men- neskeretligheder er en misligholdelse af aftalen. FIDH og dens medlems- organisation Vietnam Committee on Human Rights (VCHR) hilser denne historiske afgørelse velkommen – en afgørelse, der kommer efter en klage fra vores organisationer til ombudsman- den over EU-Kommissionens handte- ring af frihandelsaftalen (FTA) mellem EU og Vietnam.

Europa-Parlamentet, der skal rati- ficere aftalen, har inviteret FIDH og Emily O'Reilly til et møde i mærgen for at høre deres syn på sagen. FIDH vil drage medlemmerne af EU-Parlamen- tet og EU's lovmæssige forpligtelser i

Fortællinger fra Cambodjas blodige fortid, set med nutidens øjne

Forfatter: **Eline Mørch Jensen**
 Titel: **"Elefantens blodige bug - stemmer fra Cambodja"**

Forlaget: Jensen & Dalgaard

Sider: 174

Listepris: 248,-



Eline Mørch Jensens har med "Elefantens blodige bug" skrevet en stærk lille bog om Cam- bodjas nyere barske historie.

I 116 små kapitler, hver med en nu- tidig fortæller, får læseren et mange- dages blik på det blodige fortid, som har præget landet og dens befolkning. Bogen er et must for rejsende til Cambodja.

Tribunalet mod de tidligere Khmer Rouge ledere

Eline Mørch Jensens bog aktua- liseres med det internationale FN- storretsk tribunale ECCC (Extra- ordinary Chambers in the Courts of Cambodia) i Cambodja mod de ald- rende tidligere Khmer Rouge ledere. Dette blev efter 10 års forhandlinger og tvortrækkende overvejelser igangsæt i 2009. Dette behandles i et efterskrift i bogen.

Kun to af Khmer Rouge-lederne - Kheun Sampchan og Nuon Choa (boder no. 2 efter Pol Pot) har levet så længe, at de nåede at blive idomt fængslet på livstid af Tribunalat i 2014 for medvirken i fornyelse af den menneskehed. Andre er for længst døde, f.eks. Pol Pot og Son Sen. An- dre er døde under Tribunalatet, som f.eks. Ieng Sary i 2013. I 2010 idømtes "Duch", lederen af det berygtede tor- turfængsel Tuol Sleng i Phnom Penh, 35 års fængsel.

Dette Tribunalat har ikke kun væ- ret et showcase, som man kunne have frygtet. Udover det faktum at Pol Pot-tiden med dens massemord

Cambodja angives bl.a. side 7 og 174 som 25. december/juledag 1979, og den 6. januar 1980 som afslutningen på Pol Pot-styret. Dette er ikke rigtigt - det skete præcis et år tidligere.

Hvordan og hvorfor det skete

Som forfatteren skriver såst i bo- gen, har man nu med Tribunalatet taget fat på at fortælle om, hvordan disse ting skete. Men stadig mangler man at beskrive et hvorfor.

Hvad angår Khmer Rouges forløb- selse og mord på deres "egne" tegner der sig dog allerede nu et billede af hårde interne konflikter og omsiggr- igende paranoia. Dette tog til efter at medlemmer af Khmer Rouges i Cam- bodjas Østzone gjorde oprør i maj 1978, i en periode hvor Pol Pot-styret angreb ind over grænsen til Vietnam (styret gjorde krav på historiske cam- bodjanske dele af Vietnam i Mekong- deltaet).

Hun Sen, Cambodjas nuværende og langvarige premierminister, er en af disse oprørere - der var en meget ung, lavestående ledere i 1978, da han flygtede til Vietnam i lighed med titusinder af almindelige kambodja- nere fra det østlige Cambodja.

Hun Sen måtte i slutningen af 1990'erne sikre sig fred i borgerkrigen med det stadig aktive Khmer Rouge via bl.a. kompromiser. Derfor befin- der mange tidligere medlemmer af Khmer Rouge sig dag i satsappa- ratet og i hærerne, hvilket bl.a. var med til at forsinke rettergangen.

En enkelt fejl skal nævnes. Tids- punktet for Vietnams intervention i

Persnlige fortællinger

Eline Mørch Jensen har bl.a. talt med nogle af vidnerne i retsagen og gengivet deres historier i sin bog, men også med en række andre kambodja- nere.

Stilen i bogen er ikke en direkte interviewform, men hvert kapitel har en anonymiseret fortæller, en stem- me, der i prosaform fortæller sine oplevelser, sin historie, hvilket giver den en særlig atmosfære i nærvær.

Fortællerne giver et konkret og varieret billede af, hvordan den ene- lede kambodjaner oplevede Pol Pot- tiden set på afstand af de 40 år, der er gået siden da. Nogle var lybhøere, der

